

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/116/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423203002
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Linda Száraz
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423203002.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Lindou Száraz, vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matka C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Nové Zámky a otec neuvedený, o vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie výkonu rodičovských práv, ustanovenie opatrovníka, zrušenie výchovného opatrenia a nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí, takto

rozhodol:

I. Súd v y s l o v u j e osvojiteľnosť maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Súd o b m e d z u j e matku maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností v rozsahu zastupovania maloletých detí pri všetkých právnych úkonoch a pri správe majetku maloletých detí.

III. Súd u s t a n o v u j e maloletým deťom A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX za opatrovníka Mesto Nové Zámky, ktorý bude maloleté deti zastupovať v rozsahu obmedzenia rodičovských práv a povinností matky maloletých detí.

IV. Súd z r u š u j e u maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 8P/193/2022-48 zo dňa 28.03.2023.

V. Súd n a r i a d ť u j e u maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť a maloleté deti s a u m i e s t ň u j ú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Komárno, D. E. X, XXX XX F., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VI. Matka: C. A., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á platiť výživné na maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX na každé dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Komárno.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkach doručil dňa 26.07.2023 na tunajší súd návrh na vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenia výkonu rodičovských práv a ustanovenie opatrovníka maloletým deťom: A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX s tým odôvodnením, že matka od umiestnenia maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia neprejavuje o maloleté deti skutočný záujem o prevzatie starostlivosti o maloleté deti, nevynaložila žiadne úsilie o úpravu svojich

rodinných a sociálnych pomerov. Centrum pre deti a rodiny Komárno dňa 19.07.2023 oznámilo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že u maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX bola splnená zákonná podmienka na vyslovenie osvojiteľnosti dňa 18.07.2023.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch následne dňa 27.07.2023 doručil tunajšiemu súdu návrh na zrušenie výchovného opatrenia a na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX s tým odôvodnením, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, matka od umiestnenia maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia neprejavuje o maloleté deti skutočný záujem o prevzatie starostlivosti o maloleté deti, nevyňaložila žiadne úsilie o úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov, ale ani nenavštívila lekára za účelom riešenia jej psychických problémov a užívania návykových látok.

3. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 8P/116/2023 - 26 zo dňa 24.08.2023 súd oba návrhy spojil na spoločné konanie s tým, že vec sa bude viesť pod sp.zn. 8P/116/2023.

4. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával v neprítomnosti matky maloletých detí.

5. Navrhovateľ na pojednávaní navrhol podanému návrhu vyhovieť. Uviedol, že matka od umiestnenia maloletých detí počas trvania výchovného opatrenia naďalej neprejavuje o mal. deti záujem, s Centrom pre deti a rodiny Komárno prerušila kontakt, nezlepšila svoje sociálne a bytové pomery tak, aby mohla prevziať starostlivosť o mal. deti. Možno konštatovať, že matka k svojim rodičovským povinnostiam pristupuje naďalej nezodpovedne. Na základe oznámenia Centra pre deti a rodiny možno vysloviť osvojiteľnosť u maloletých detí odo dňa 18.07.2023 a keďže blízka rodina ani širšia rodina o mal. deti neprejavila záujem, majú za to, že návrh sleduje najlepší záujem maloletých detí.

6. Kolízna opatrovníčka sa pridrižovala vyjadrenia navrhovateľa.

7. Navrhovaný opatrovník- Mesto Nové Zámky súhlasil s podaným návrhom ako aj s ustanovením do funkcie opatrovníka mal. deťom.

8. Centrum pre deti a rodiny Komárno na pojednávaní s podaným návrhom súhlasilo. Potvrdilo, že matka svoje mal. deti naposledy navštívila dňa 18.01.2023 a odvtedy so zariadením prerušila kontakt.

9. Z oznámenia Centra pre deti a rodiny Komárno zo dňa 19.07.2023 mal súd preukázané, že dňa 18.07.2023 bola splnená podmienka právnej voľnosti mal. detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine.

10. Nahliadnutím do spisu sp.zn. 8P/193/2022-48 mal súd preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/193/2022-48 zo dňa 28.03.2023 právoplatným dňa 04.05.2023 súd nariadil maloletým deťom A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie – pobyt v zariadení, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej zo správy zo dňa 24.07.2023 podanej vo veci sp.zn. 8P/193/2022 mal súd preukázané, že matka naďalej nedisponuje dostatočnými rodičovskými zručnosťami, má ľahostajný prístup k rodičovským povinnostiam a nepreberá zodpovednosť za svoje konanie. Naďalej sa nachádza v nepriaznivej sociálnej a ekonomickej situácii, nemá žiadne bytové podmienky, prácu ani finančnú rezervu. Matka mal. detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX navštívila v zariadení na výkon rozhodnutia súdu naposledy dňa 18.01.2023 a odvtedy nebola s nimi v žiadnom kontakte ani sa o ne žiadnym spôsobom nezaujímal. Blízka rodina tiež neprejavila záujem o mal. deti. Centrum pre deti a rodiny Komárno oznámilo orgánu Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálna kuratela, že u maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, bola dňa 18.07.2023 splnená podmienka na vyslovenie osvojiteľnosti v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Na záver správy bolo konštatované, že cieľ plánu plnenia účelu výchovného opatrenia nespĺnil svoj účel.

11. Podľa § 137 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

12. Podľa § 137 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

13. Podľa § 102 odsek 1, písmeno a), b), c), d) Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

14. Podľa § 102 odsek 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. Podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku, súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

16. Podľa § 38 odsek 2 písmeno a), b), c) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 38 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

18. Podľa § 60 odsek 1, 2 Zákona o rodine, okrem prípadov podľa § 39 odsek 3 a § 57 odsek 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa. Súd môže podľa odseku 1 ustanoviť za opatrovníka aj obec.

19. Podľa § 37 odsek 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

20. Podľa § 37 odsek 3 písmeno b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

21. Podľa § 54 odsek 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych

dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 54 odsek 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

23. Podľa § 81 odsek 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

24. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

27. Súd, vzhľadom na vykonané dokazovanie, ako aj vyššie citované ustanovenia dospel k záveru, že je v prospech maloletých detí vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie rodičovských práv a povinností matky, ako aj ustanovenie opatrovníka maloletým deťom, keďže matka o maloleté deti od 18.01.2023 neprejavuje skutočný záujem a dňa 18.07.2023 bola splnená zákonná podmienka na vyslovenie osvojiteľnosti mal. detí podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal súd ďalej preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný aj v časti zrušenia výchovného opatrenia a nariadenia ústavnej starostlivosti u mal. detí, nakoľko matka nedokáže prevziať starostlivosť a výchovu mal. detí, pretože nemá na to vytvorené podmienky, nemá prácu, žije ako bezdomovkyňa, navyiac, k svojim rodičovským povinnostiam pristupuje nezodpovedne a nedokáže prevziať zodpovednosť za svoje konanie. Matka mala v priebehu trvania výchovného opatrenia možnosť zmeniť svoje bytové a sociálne pomery, tiež riešiť problémy s návykovými látkami, avšak nič preto neurobila a preto možno konštatovať, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Preto súd dospel k záveru, že bude v záujme maloletých detí a ich ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývoja, keď bude u nich nariadené výchovné opatrenie zrušené a bude nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať naďalej v Centre pre deti a rodiny Komárno. Súčasne súd s poukazom na vykonané dokazovanie a vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, súd matku zaviazal na platenie výživného na každé dieťa mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a to bez ohľadu na jej príjmové a majetkové pomery, pričom toto minimum od 01.07.2023 činí 122,77 eur mesačne podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov a 30 % z tejto sumy činí 36,83 eur mesačne.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných

náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie navrhovateľ, kolízny opatrovník, Centrum pre deti a rodiny Komárno a opatrovník, nakoľko sa tohto práva vzdali na pojednávaní dňa 20.10.2023.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd. (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).

Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.